

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ PASIŪLYMAI
NAUDOJIMOSI AB „AMBER GRID“ GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO SISTEMA TAISYKLIŲ PROJEKTUI**

2021 m. rugsėjo 17 d.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė arba ESO) komentaras	Siūlomas pakeitimas
1.	<p>21. Bendradarbiavimo sutartyse turi būti nurodoma:</p> <p>21.1. dujų kiekių suderinimo procedūros, jei jos taikomos;</p> <p>21.2. kaip vykdoma dujų apskaita;</p> <p>21.3. kokie yra dujų slėgio įleidimo arba išleidimo taške reikalavimai;</p> <p>21.4. kokios yra dujų kiekių priskyrimo įleidimo arba išleidimo taškuose (bendradarbiavimo sutarties su gretimos perdavimo sistemos operatoriumi ar SGD terminalo operatoriumi atveju) taisyklės;</p> <p>21.5. kaip keičiamasi licencijuojamų paslaugų teikimui būtina informacija;</p> <p>21.6. veiksmai avarijų ir sutrikimų atvejais;</p> <p>21.7. kitos teisės aktuose numatytos ir tinkamam operatorių bendradarbiavimui užtikrinti būtinos nuostatos.</p>	<p>Šiuo metu Bendrovės ir PSO sudarytoje Bendradarbiavimo sutartyje yra aptariami ne tik dujų slėgio, bet ir dujų srauto parametrai, nurodantys sistemos pajėgumo ribą. Šiuo aspektu siūlome patikslinti taisyklėse nurodytus reikalavimus bendradarbiavimo sutarties turiniui.</p>	<p>21. Bendradarbiavimo sutartyse turi būti nurodoma:</p> <p>21.1. dujų kiekių suderinimo procedūros, jei jos taikomos;</p> <p>21.2. kaip vykdoma dujų apskaita;</p> <p>21.3. kokie yra dujų slėgio ir dujų srauto dydžio įleidimo arba išleidimo taške reikalavimai;</p> <p>21.4. kokios yra dujų kiekių priskyrimo įleidimo arba išleidimo taškuose (bendradarbiavimo sutarties su gretimos perdavimo sistemos operatoriumi ar SGD terminalo operatoriumi atveju) taisyklės;</p> <p>21.5. kaip keičiamasi licencijuojamų paslaugų teikimui būtina informacija;</p> <p>21.6. veiksmai avarijų ir sutrikimų atvejais;</p> <p>21.7. kitos teisės aktuose numatytos ir tinkamam operatorių bendradarbiavimui užtikrinti būtinos nuostatos.</p>
2.	<p>177. Informavimas apie planinį ir neplaninį perdavimo ribojimą ar nutraukimą:</p> <p>177.1. PSO savo interneto svetainėje skelbia perdavimo sistemoje atliekamų darbų grafiką, kuriame pateikiami planuojami einamaisiais metais atlikti dujų perdavimo sistemos statybos, rekonstravimo, remonto darbai, galintys turėti įtakos Taisyklėse numatytiems sistemos naudotojų teisėms.</p> <p>177.2. Perdavimo sistemoje atliekamų darbų grafike nurodomi objektai ir juose planuojamų atlikti darbų pavadinimai, planuojamų remonto darbų, atjungimo darbų tam tikrų zonų objektuose pradžios ir pabaigos datos, įtaka dujų tiekimui.</p> <p>177.3. Apie planuojamą dujų sistemų remontą ar kitų vartotojų sistemų prijungimo darbų pradžią, kai jo metu nutraukiamas ar ribojamas dujų perdavimas, PSO sistemos naudotojus viešai informuoja ne vėliau kaip likus 42 kalendorinėms dienoms iki darbų pradžios.</p>	<p>Skirtingai nei kiti perdavimo sistemos naudotojai, ESO nėra galutinis perdavimo sistemos naudotojas – Bendrovė teikia gamtinių dujų skirstymo paslaugą prie skirstymo sistemos prijungtiems naudotojams (vartotojams).</p> <p>Veikdamas kaip skirstymo sistemos operatorius, ESO savarankiškai atsako už tinkamą įsipareigojimų vykdymą prieš jo valdomos – skirstymo sistemos – naudotojus, įskaitant įpareigojimą informuoti apie būsimą gamtinių dujų skirstymo apribojimą ar nutraukimą (Gamtinių dujų įstatymo 57 str. 6 d.).</p> <p>Akivaizdu, kad siekdamas tinkamai įvykdyti GDĮ nustatytą informavimo pareigą ESO turi turėti pakankamai laiko gautai informacijai įvertinti ir atlikti kitus būtinus veiksmus. Nuo skirstymo</p>	<p>177. Informavimas apie planinį ir neplaninį perdavimo ribojimą ar nutraukimą:</p> <p>177.1. PSO savo interneto svetainėje skelbia perdavimo sistemoje atliekamų darbų grafiką, kuriame pateikiami planuojami einamaisiais metais atlikti dujų perdavimo sistemos statybos, rekonstravimo, remonto darbai, galintys turėti įtakos Taisyklėse numatytiems sistemos naudotojų teisėms.</p> <p>177.2. Perdavimo sistemoje atliekamų darbų grafike nurodomi objektai ir juose planuojamų atlikti darbų pavadinimai, planuojamų remonto darbų, atjungimo darbų tam tikrų zonų objektuose pradžios ir pabaigos datos, įtaka dujų tiekimui.</p> <p>177.3. Apie planuojamą dujų sistemų remontą ar kitų vartotojų sistemų prijungimo darbų pradžią, kai jo metu nutraukiamas ar ribojamas dujų perdavimas, PSO sistemos naudotojus viešai informuoja ne vėliau kaip likus 42 kalendorinėms dienoms iki darbų pradžios. Tais</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė arba ESO) komentaras	Siūlomas pakeitimas
	<p>177.4. Nuo kada ir kokiam laikui nutraukiamas arba ribojamas dujų perdavimas PSO sistemos naudotojus įspėja paštu, elektroniniu paštu ar per kurjerį ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki dujų sistemos remonto ar kitų vartotojų sistemų prijungimo darbų pradžios.</p> <p>177.5. PSO informaciją apie neplaninius nuolatinių paslaugų teikimo nutraukimus ir tų paslaugų tikėtiną atkūrimo laiką informuoja nedelsiant po tokio nutraukimo poreikio nustatymo.</p> <p>177.6. Taip pat PSO savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie pertraukiamųjų pajėgumų planinį ir faktinį nutraukimą.</p>	<p>sistemos, į kurią bus apribotas ar nutrauktas dujų perdavimas, dydžio ir (ar) nuo dujų perdavimo apribojimo laipsnio priklauso būsimų SSO veiksmų mastas ir trukmė. SSO, gavęs informaciją iš PSO apie planuojamą dujų perdavimo apribojimą ar nutraukimą, vertina skirstymo sistemos naudotojų poreikius, išanalizuoja sistemos naudotojų atjungimui reikiamus atlikti veiksmus, veiksmų lokaciją, kai kuriais atvejais rengiami ir derinami bendri PSO ir SSO darbų planai, planuojamas ir derinamas rangovų pajėgumų pasitelkimas ir kiti veiksmai, kuriems tinkamai pasirengti ir įvykdyti reikia informaciją gauti kaip įmanoma ankščiau.</p> <p>Taigi, tinkamas ESO įsipareigojimų vykdymas tiesiogiai priklauso nuo operatorių bendradarbiavimo veiksmingumo ir sklandaus informacija mainų proceso. Šiuo tikslu siūlome papildyti taisykles nuostatomis, numatančiomis PSO informacijos, skirtos SSO, teikimo tvarką.</p>	<p>atvejais, kai sistemos naudotojas yra SSO, šiame punkte nurodyta informacija SSO pateikiama raštu (el. paštu).</p> <p>177.4. Nuo kada ir kokiam laikui nutraukiamas arba ribojamas dujų perdavimas PSO sistemos naudotojus įspėja paštu, elektroniniu paštu ar per kurjerį ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki dujų sistemos remonto ar kitų vartotojų sistemų prijungimo darbų pradžios. Tais atvejais, kai gamtinių dujų perdavimo apribojimas ar nutraukimas lemia gamtinių dujų srauto apribojimą ar nutraukimą gamtinių dujų skirstymo sistemoje, šiame punkte nurodytą informaciją jame nustatytais būdais PSO perduoda SSO ne vėliau kaip likus 7 kalendorinėms dienoms iki dujų sistemos remonto ar kitų vartotojų sistemų prijungimo darbų pradžios.</p> <p>177.5. PSO informaciją apie neplaninius nuolatinių paslaugų teikimo nutraukimus ir tų paslaugų tikėtiną atkūrimo laiką informuoja nedelsiant po tokio nutraukimo poreikio nustatymo.</p> <p>177.6. Taip pat PSO savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie pertraukiamųjų pajėgumų planinį ir faktinį nutraukimą.</p>
3.		<p>Pastaruoju metu gana intensyviai vykstant perdavimo sistemos plėtrai, remontui ar kitiems darbams PSO vis dažniau prašo apriboti dujų transportavimą skirstymo sistemose ir atitinkamai vartojimą kelioms paroms ar daugiau. Kai kuriais atvejais tai vyksta ir šildymo sezono metu. ESO, gavęs prašymą apriboti ar nutraukti dujų skirstymą, atlieka analizę ir turi priimti sprendimą, kuriuos vartotojus galima apriboti ir kaip tai atlikti. Deja, dažnu atveju matome situacijas, kad norint pasiekti prašomą apribojimo lygį reikia kelioms paroms atjungti dideles grupes buitinių vartotojų dujas naudojančių šildymui, ligonines, viešas paslaugas teikiančias įmones/įstaigas ir pan. Tokiu atveju ESO prašo PSO ieškoti papildomų priemonių srauto padidimui ir (ar) ne avarinių darbų perkėlimui į ne šildymo sezoną.</p>	<p>177¹. PSO organizuoja savo veiklą taip, kad atlikdamas darbus perdavimo sistemoje būtų kaip įmanoma labiau vengiama perdavimo ir (ar) skirstymo ribojimo ir (ar) nutraukimo. Nesant tokios galimybės, PSO minėtus darbus atlieka laikydamasis šių principų:</p> <p>177¹.1. inicijavęs dujų perdavimo ir (ar) skirstymo ribojimą ir (ar) nutraukimą, užtikrina nepertraukiamo dujų srauto alternatyvą, išskyrus, kai tai objektyviai neįmanoma;</p> <p>177¹.2. jei nepertraukiamo dujų srauto vartotojams užtikrinti objektyviai neįmanoma, šildymo sezono metu nevykdo darbų, kurių metu gali būti nutraukiamas ar ribojamas dujų perdavimas ar skirstymas, ir darbų, dėl kurių dujų srauto, slėgio parametrai gali viršyti dydžius, nurodytus PSO ir SSO bendradarbiavimo sutartyje;</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė arba ESO) komentaras	Siūlomas pakeitimas
		<p>Bendrovės vertinimu, atsižvelgiant į praktikoje kylančius klausimus, yra tikslinga Naudojimosi AB „Amber grid“ gamtinių dujų perdavimo sistema taisyklių XVIII skyrių papildyti įpareigojimu PSO siekti, jog dujų perdavimas ir skirstymas nebūtų nutrauktas bei, kai tai neišvengiama, užtikrinti alternatyvų nepertraukiamą dujų srautą vartotojams. Taip pat tikslinga aiškiai detalizuoti dėl perdavimo ir (ar) skirstymo ribojimo ir (ar) nutraukimo SSO patirtų sąnaudų apmokėjimo klausimą.</p> <p>Taip teisės aktų lygiu būtų įtvirtinama šiuo metu jau bendrovių taikoma geroji praktika, užtikrintas teisinis aiškumas, bei, svarbiausia, vartotojų interesai.</p>	<p>177¹.3. SSO pareikalavus, apmoka SSO dėl dujų perdavimo ir (ar) skirstymo ribojimo ir (ar) nutraukimo patirtas sąnaudas.</p>